

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz Tunç** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Serhat Eren

Diyarbakır Milletvekili

Farklı tarihlerde, farklı hapisanelerde hak ihlallerine uğrayan mahpusların bizzat, vekilleri veya aileleri tarafından Van Barosu'na, Özgürlük İçin Hukukçular Derneği Van Şubesi'ne ve TUHAYDER'e yapılan başvurulara istinaden, Van Barosu İHM Hapishane Komisyonu ve Özgürlük İçin Hukukçular Derneği Van Şubesi üyeleri tarafından hapisanelerdeki genel durum gözlemlenmiş, mahpuslarla görüşmeler gerçekleştirilmiş, gerçekleştirilen bu görüşmeler neticesinde aktarılan, gözlemlenen ve tespit edilen ihlaller raporlaştırılmıştır. 18 Temmuz 2023 tarihli Karadeniz Ve Erzurum Hapishaneleri Hak İhlalleri Raporunda, Bafra T Tipi Kapalı Cezaevinde kalmakta olan mahpuslardan Ö.B., E.Y., E.İ. VE A.K. ile gerçekleştirilen görüşmelerde; Mahpusların hapisane doktorundan hastane sevklerinin alınabildiği ve ancak güvenlik personeli(Jandarma) tarafından ağız içi araması yapıldığından mahpusların bunu kabul etmediği ve bu nedenle hastaneye götürülmediklerini, 2 yıla yakındır mahpusların hastaneye götürülmediği, bu durumun hasta mahpusların sağlıklarını tehlikeye sokacak dereceye geldiğini, bazı mahpusların durumlarının çok ağır olduğu anlatılmıştır.

Bu kapsamda detaylı olarak; Enes BİLGİN isimli mahpusun böbreklerinde sorun olduğu, neredeyse her gece kalkıp kustuğu, uyuyamadığı, zor yemek yediği, son birkaç ayda çok zayıfladığı, Abdullatif TEYMUR isimli mahpusun gözaltında görmüş olduğu işkenceden kaynaklı kulak zarı patlaması yaşadığı tedavi veya adli olgu amaçlı olarak hastaneye götürülmediği, Selami Keleş isimli mahpusun epilepsi hastası olduğu zaman zaman baygınlık geçirdiği, Serdar Başaran isimli mahpusun sinir ve beyin zedelenmesi yaşadığı daha önce tespit edilmiş bir hastalık olduğu halde 5 aydır hastaneye götürülmediği, Özgür Bayram isimli mahpusun mide rahatsızlığı olduğu, midesine çoğu zaman kramplar girdiği, hapisanede imal edilen yemekleri yiyemediği, 2 yıldır hastaneye götürülmediği, Hüseyin isimli mahpusun açlık grevinden sonra Tokat ilinden geldiği, hafıza kaybı yaşadığı, sürekli olarak bayıldığı, Ercan YAKUT isimli mahpusun diz kapağında sorun olduğunu oturup kalkamadığı belirtmişlerdir. Yine ismi belirtilen mahpusların, avukat heyetine jandarmanın ağız içi araması yapmaya çalışması ve mahpusların bunu kabul etmemesi sebebiyle hastaneye götürülmediklerini aktarmışlardır.

Ayrıca mahpuslar diğer sorunlar ile ilgili; İdarenin, 3 ay önce yaptığı aramada alınan kitap ve defterlerinin çeşitli bahaneler ile (üzerinde isim yok, kime ait bilinmiyor) taraflarına verilmediğini, bu kapsamda mahpusların yazımsal çalışmalarının ve okumalarının yarıda bırakıldığı, haftada bir oda aramalarının yapıldığı ancak aramanın amacı dışına çıktığı ve odaların darmadağın hale getirildiği ve bütün eşyaların her tarafa saçıldığı, muhalif gazetelerin verilmediği, kantin fiyatlarının çok fahiş olduğu, odalarının değiştirilmesi taleplerinin keyfi olarak reddedildiğini ve keyfi olarak değiştirildiği, yeni odaların küflü olduğu, mektupların 3 aydan fazla geciktirildiği, 18.06.2023 tarihinde A6 koğuşunun havalandırma

saati içerisinde avluya mermi çekirdeğinin düştüğünü, mahpusların bu hususa ilişkin suç duyurusunda buldukları ancak ziyaret tarihi itibarıyla bir cevap alınmadığı, pandemiden ötürü yasaklanan kurs atölye spor vb. etkinlikler pandemi bitmesine karşın halen yasaklı olduğu, sadece ayda bir futbol etkinliğine izin verildiği, resim ve Fransızca kurs ve atölyelerinin de kaldırıldığını ifade etmişlerdir.

Bu bağlamda;

1. Bafra T Tipi Kapalı Cezaevinde mahpuslara hastane sevkleri sırasında ağız içi arama uygulaması yapılmakta mıdır? Son 1 yıl içerisinde ağız içi arama uygulamasını kabul etmediği için hastaneye götürülmeyen mahpus sayısı kaçtır? Bu mahpuslardan kaç ağır hastadır?
2. Enes Bilgen, Abdullatif Teymur, Selami Keleş, Serdar Başaran, Ercan Yakut isimli mahpusların sağlık hakları neden engellenmektedir? Mahpusların sağlık haklarını engelleyen cezaevi personeli hakkında idari işlem başlatacak mısınız?
3. Bafra T Tipi Cezaevi idaresi, 3 ay önce yaptığı aramalarda aldığı kitapları neden mahpuslara geri vermemektedir? Bu uygulamanın hukuki gerekçesi nedir?
4. Bafra T Tipi Cezaevinde haftada bir yapılan aramaların amacı dışına çıkılarak mahpuslara yönelik bir işkence biçimine dönüştürülmesinden bakanlık olarak haberdar mısınız?
5. Bafra T Tipi Cezaevinde mahpuslara muhalif gazeteler (Yeni yaşam, Evrensel vb.) neden verilmemektedir? Cezaevlerinde hangi gazetelerin mahpuslara verileceği nasıl belirlenmektedir?
6. Bafra T Tipi cezaevinde kantin fiyatları neden piyasanın çok üzerindedir? Cezaevlerinde bulunan kantinlerin fiyat politikaları nasıl belirlenmektedir?
7. Mahpusların odaları hangi kriterlere göre belirlenmektedir, değiştirilmesi talepleri neden keyfi olarak reddedilmektedir?
8. Mahpuslara gönderilen mektuplar neden 3 aydan fazla geciktirilmektedir? Bu uygulama mahpusların iletişim haklarına yönelik bir gasp değil midir?
9. 18.06.2023 tarihinde A6 koğuşunun avlusuna düşen mermi çekirdeğine ilişkin mahpusların yaptıkları suç duyurusuna neden cevap verilmemektedir? Suç duyurusu cezaevi tarafından işleme alınmış mıdır? Mermi çekirdeğinin avluya düşmesiyle ilgili idari bir soruşturma yapılmış mıdır?
10. Pandemi döneminde yasaklanan kurs, atölye, spor vb. etkinlikler pandemi bitmesine rağmen neden hala mahpuslara yasaklıdır?
11. Bafra T Tipi Cezaevinde yaşanan hak ihlallerine ilişkin bakanlık olarak soruşturma başlatacak mısınız?
12. Gözlem ve Sınıflandırma Merkezleri ile Hükümlülerin Değerlendirilmesine Dair Yönetmelikte bahsedilen iyileştirme programları nelerdir?
13. Hükümlüler hakkında aynı yönetmelik gereğince hazırlanması gereken gözlem/değişim değerlendirme raporu neye göre hazırlanmaktadır?